

6. Učitel waldorfské školy a jeho kompetence

Z toho, co jsem až dosud o waldorfských školách a jejich učitelích uvedl, vysvítá, že i pojetí kompetencí učitelů těchto nestátních, volných, jednotných, koedukovaných a všeobecných škol bude značně široké. Jejich kompetence skutečně sahají do všech základních oblastí chodu školy. Učitelé je tu uplatňují ve své práci ve třídě (třídách), velmi často pak i v rámci školy (zejména spolupodílem na řízení pedagogických otázek školy), a také – ve spolupráci s širší veřejností (s rodiči, radou školy a dalšími vnějšími subjekty) – vlivem na další, širší otázky chodu a existence školy. Záběr působnosti učitelů ve všech těchto zmíněných oblastech je velmi pozoruhodný. Lze říci, že i tradiční školský sektor k podobnému pojetí práce učitele (tedy odborníka, jehož pravomoci zdaleka nejsou ohraničeny stěnami třídy, v níž vyučuje) postupně dochází. Děje se tak ovšem z mnoha různých důvodů velmi zdlouhavě.

K tomu, aby byl lépe patrný prostor, jenž je učitelům waldorfských škol pro jejich práci dán, a úkoly, které z toho pro ně vznikají, je, myslím, dobré si podrobněji povšimnout specifického pojetí jednotlivých zmíněných oblastí. V následujících kapitolách proto budu věnovat pozornost učivu, vnitřní organizaci výuky, řízení školy a vztahu školy s veřejností. Všechny tyto otázky se pokusím uvést do vztahu k učiteli a jeho místu v nich. Nakonec se zastavím u učitelského vzdělání realizovaného v rámci hnutí waldorfských škol a u jeho souvislostí s charakterem kompetencí učitele waldorfské školy.